

Bestuurder versus toezichthouder

'De lat ligt zo hoog, dat de meeste bestuurders het bijltje erbij neergooien'

JANBERT HEEMSTRA EN SACHA KREKEL,
BEIDEN VERBONDEN AAN DE
CLERCO ADVOCATEN NOTARIAAT

Wat is de positie van een bestuurder als die wordt geconfronteerd met disfunctionerende toezichthouders? Die vraag leeft in menige bestuurskamer. Hoewel de governancecodes in prachtige bewoordingen spreken over 'aanspreekbaarheid' en een 'open cultuur', staat de bestuurder niet sterk. Meestal staat in de statuten dat de raad van toezicht de bestuurder kan schorsen of ontslaan.

Soms zelfs met de toevoeging 'te allen tijde'. Komt een bestuurder in conflict met de raad van toezicht, dan loopt hij of zij dus het risico te worden geschorst of ontslagen. Onder de huidige wet kan een bestuurder proberen om het schorsings- of ontslagbesluit te laten vernietigen door de rechter. Maar buiten het geval dat het besluit in strijd met formele totstandkomingsvereisten was genomen, is de kans klein dat de rechter het besluit vernietigt. De geschorste of ontslagen bestuurder moet dan aantonen dat het besluit in strijd is met de redelijkheid en billijkheid. De lat ligt zo hoog, dat de meeste bestuurders het bijltje erbij neergooien. Het gaat dan vaak alleen nog over de hoogte van de ontslagvergoeding. Hoe zit dat eigenlijk als de Wet bestuur en toezicht rechtspersonen (wetsvoorstel ingediend in 2016) wordt ingevoerd? Interessant is dat het wetsvoorstel een opening biedt om niet alleen een bestuurder, maar ook een toezichthouder op verzoek van een belanghebbende door de rechter te laten ontslaan 'wegens

verwaarlozing van zijn taak', 'wegens andere gewichtige redenen' of wanneer het voortduren van de positie van bestuurder of toezichthouder 'in redelijkheid niet kan worden geduld'. Hoewel dat niet in het wetsvoorstel staat, zou niet alleen een zittende, maar ook een voormalig bestuurder als belanghebbende kunnen worden aangemerkt. Als het wetsvoorstel ongewijzigd wordt ingevoerd, heeft een bestuurder dus een mogelijkheid om de toezichthouders aan te pakken. Wel loopt hij of zij nog steeds het risico zélf te worden ontslagen of geschorst door de raad van toezicht, waardoor de procedure mogelijk op eigen kosten moet worden gevoerd. Een gang naar de rechter is een paardenmiddel. Het is beter om in de statuten te voorzien in een adequate geschillenregeling. Ook kunnen de hierboven omschreven gronden voor ontslag of schorsing van een bestuurder in de statuten worden opgenomen. Met als resultaat een betere balans tussen bestuur en toezicht. ■